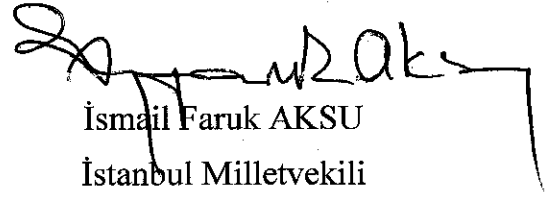

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 14/05/2020
Sayı : 935

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Arkeoloji Enstitüsü Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 29/4/2020

İsmail Faruk AKSU
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Taki Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih : 20 Mayıs 2020	Esas No: 2/2888

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ
14 Mayıs 2020
Numara:

TBMM GELİR VEYRAK
14 Mayıs 2020
No: 653344
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de sosyal bilimler alanında branşlaşmanın yaygınlaştığı, genel başlıklar altında değerlendirilen bilim alanlarının giderek alt başlıkları ile ele alınmaya başlandığı ve çağın ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir yapıya kavuşturulduğu görülmektedir. Arkeoloji, sosyal bilimlerin insan ve insana dair olan birikimleri ve kültürel mirasla ilgilenen bir bilim dalı olarak öne çıkmaktadır.

Ülkemizin kültür varlığı potansiyeli dikkate alındığında, Türk Arkeolojisinin çalışma sahası açısından önemli bir kazanıma sahip olduğu görülmektedir. Anadolu, barındırdığı çeşitli medeniyetlerin yanında Türk kültür ve medeniyetine ait bin yıllık birikime sahiptir. Ayrıca dünyanın birçok bölgesine yayılmış Türk kültürü ve medeniyetine ait oldukça zengin ve bâkir bir çalışma sahası bulunmaktadır.

Kuşkusuz ki halen Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde çeşitli kazı yerlerine ait kurumsal yapılar bulunmakta ayrıca birçok üniversitemizde önemli ve çok değerli araştırmalar yapılmakta ve bulgular elde edilmektedir. Bunların yanında Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ilişkili bir kurum olarak idari ve bilimsel esnekliğe sahip Türk Arkeoloji Enstitüsünün kurulması bu alandaki koordinasyonu ve kurumsallaşmayı güçlendirecektir.

Türk Arkeoloji Enstitüsü; ülkemiz coğrafyasının kültürel mirasının gün yüzüne çıkarılması, koruma altına alınarak gelecek nesillere aktarılmasının sağlanması ve kültürel miras bilincinin pekiştirilmesine bilimsel katkı sağlayacak, tarih yazımı konusunda Türk araştırmacı ve tarihçilerine uygun zemin hazırlayacak ayrıca ülkemizi aşan kültür coğrafyasında da çeşitli zengin kültürel mirasın ortaya çıkarılmasına katkı sağlayacaktır.

Arkeolojik çalışmaların yapılması aynı zamanda ülkelere uluslararası saygınlık ve güç de kazandırmaktadır. 2019 yılında Türkiye’de bilim heyetlerince 520 kazı ve araştırma faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Bu veriler, dünyada arkeolojik çeşitlilik bakımından büyük zenginlik sahibi olan ülkemizde yapılan çalışmaların yetersiz oluşuna işaret etmektedir.

Hali hazırda arkeoloji alanında Türk Üniversitelerinde görev yapan ve uluslararası camiada çalıştığı alanda söz sahibi konumda bulunan çok sayıda bilim insanı ve araştırmacıya sahip olan Türkiye, yurtdışında da araştırmalar yürütebilecek kapasitededir.

Türk Arkeoloji Enstitüsü’nün kurulması ile yurtdışındaki benzer yapıda olan kurumlar gibi, farklı uygarlıkların anlaşılmasına yönelik araştırma ve çalışmaların yapılması desteklenecek, bu seviyedeki insan kaynağımızın geliştirilmesi sağlanacak ve bu anlamdaki kapasitenin artırılması ve sürdürülebilirliği için katkıda bulunulacaktır.

Ayrıca yerli kazı ve yüzey araştırma çalışmalarının yürütülmesi için ihtiyaç duyulan maddi kaynaklar yanında araştırma imkanları, teknik altyapı, arşiv ve kütüphane, konuyla ilişkili veri tabanları ve bunlara erişim gibi çok farklı alanlardaki ihtiyaçlar bakımından yeterince desteklenmesi mümkün hale gelecektir.

Arkeoloji geçmişteki kültürleri; sosyoloji, coğrafya, tarih, etnoloji gibi birçok bilim dalından yararlanarak araştırır ve inceleyen bilim dalıdır. Tarih boyunca kadim Türk kültürü yanında birçok önemli uygarlığın barındığı Anadolu, tam olarak ortaya çıkarılmamış kültür hazineleri barındırmaktadır. Aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin mevcut sınırlarını aşan kültür coğrafyasında da geçmişi daha iyi anlamak ve değerlendirmek için bilimsel araştırmaların yapılması önem arz etmektedir.

Bilimsel bir arkeoloji eğitim ve iletişim modeli oluşturulması da önemli bir konudur. Türk Arkeoloji Enstitüsü tüm bu suslara ilişkin olarak, alandaki diğer paydaşlarla birlikte konunun önemli bir aktörü olacak ve diğer kurumları da harekete geçirecektir.

Türk Arkeoloji Enstitüsünün kuruluşuyla,

- Tarih, toplum ve kültür odaklı yüksek kaliteli araştırmalarının desteklenerek, bilinmeyen tarih ve kültürün açığa çıkarılması, geliştirilmesi, korunması, yaşatılması,
- Diğer zengin kültürlerle birlikte Türk İslam kültür ve tarihine yönelik arkeolojik faaliyetlerin farklı coğrafyalarda yaygınlaştırılması,
- Uluslararası kazı yapabilme yetisi elde edilmesi ve geliştirilmesi,
- Tarih yazımına katkı sağlanması,
- Ülkemizde ve diğer ülkelerde arkeolojik araştırmalar yürüten bilim insanları arasında yapılan çalışmaların ve iş birliğinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi; bu kapsamda uluslararası standartların belirlenmesi, bu konudaki faaliyetlerin yenilenerek arkeoloji alanında gelişmiş diğer ülkelerdekine benzer bir yapıya ulaştırılması,
- Milli bir arkeoloji eğitim ve iletişim modeli oluşturularak ulusal ve uluslararası düzeyde bilgi üretebilecek araştırma ve saha çalışmalarının yapılması,
- Yapılacak bu çalışmaların koordinasyonunun Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde kurulacak Türk Arkeoloji Enstitüsü'nde toplanarak kurumsal dağınıklığın giderilmesinin ve kapasitenin artırılmasının sağlanması,

hedeflenmektedir.

Kurulması öngörülen Türk Arkeoloji Enstitüsü, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde Türkiye için bir “arkeolojik araştırma, inovasyon ve deneyim merkezi” olarak hizmet verecektir.

Yurt içinde ve dünyanın her yerinde faaliyet gösterebilecek olan Enstitü’nün kurulmasıyla; kadim Türk kültürünün daha fazla kaynak ve veri marifetiyle açığa çıkarılması sağlanacak, yapılan kazı, yüzey araştırması ve her türlü bilimsel çalışmanın bir merkezde toplanması sağlanarak bu alanda daha çok bilgi paylaşımı ve verimli üretime zemin hazırlanacak, milletimizin ve insanlığın istifadesine sunulacaktır. Ayrıca ülkemizde arkeoloji farkındalığı artırılacak, Türk arkeologlarına yeni istihdam ve iş imkânları da sağlanmış olacaktır.

Halen Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesindeki ana hizmetlerden birisi olarak “arkeoloji” ile ilgili görevler yürütülmektedir. Ayrıca bakanlık yönetimindeki çalışmalarla birlikte, üniversiteler, belediyeler ve diğer bazı kuruluşlarca da arkeolojik faaliyetler yürütülmektedir. Türk Arkeoloji Enstitüsünün kurulmasıyla bu faaliyetler bir ihtisas kurumu tarafından koordine edilecektir. Ayrıca gelişmiş ülkelere ait olup ülkemizde faaliyet yürüten enstitüler gibi, farklı coğrafyalarda da faaliyet yürütebilecek ve Türkiye’nin adını duyuracak etkili bir kuruluş olarak çeşitli medeniyetlerle birlikte Türk İslam kültürünün ortaya çıkarılmasına önemli katkı sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Türk Arkeoloji Enstitüsü'nün kuruluşu ve kuruluş amacına ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 2- Madde ile Kanunda geçen Enstitüye ilişkin bazı kavramlar tanımlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile Enstitünün görevleri düzenlenmektedir,

Madde 4- Madde ile Enstitü teşkilatı organları düzenlenmektedir.

Madde 5- Madde ile Enstitünün karar organının "Yönetim Kurulu" olduğu belirtilmekte ve Yönetim Kurulu üyelerinin atanma şartlar, görev süresi, görevin sona ermesi, emeklilik ve benzeri özlük işlerine ilişkin hususlara yer verilmiştir.

Madde 6- Madde ile Enstitünün karar organı olan Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri belirtilmektedir.

Madde 7- Madde ile Enstitü Başkanlık teşkilatı ve Başkan'ın görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Madde 8- Madde ile Enstitü hizmet birimleri tanımlanmaktadır.

Madde 9- Madde ile Enstitünün hizmet birimlerinden Kazı ve Yüzey Araştırma Koordinatörlüğünün görevleri düzenlenmektedir.

Madde 10- Madde ile Enstitünün hizmet birimlerinden Yayın ve İletişim Koordinatörlüğünün görevleri düzenlenmektedir.

Madde 11- Madde ile Enstitünün hizmet birimlerinden Veri Hazırlama, Dokümantasyon ve İş birliği Koordinatörlüğünün görevleri düzenlenmektedir.

Madde 12- Madde ile Enstitünün hizmet birimlerinden İdari-Mali İşler ve Destek Hizmetleri Koordinatörlüğünün görevleri düzenlenmektedir.

Madde 13- Madde ile Enstitünün kadrosu ile personelin özlük hakları düzenlenmiştir. Ayrıca, personelin ücret ve mali haklar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olacağı öngörülmüştür.

Madde 14- Madde ile Enstitüde çalışacak personelin mali hakları düzenlenmiştir.

Madde 15- Madde ile Enstitünün gelirleri ve bütçenin hazırlanması usulü düzenlenmektedir.

Madde 16- Madde ile Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği ve yönetmeliğin çıkarılma süresine ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 17- Madde ile Enstitünün araştırma ve geliştirme konusunda yapacağı çalışmalar nedeniyle, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından istenen bilgileri verme zorunluluğu getirilmekte, gizlilik taşıyan bilgilerin açıklanmaması ve kullanılmaması hususu düzenlenmektedir.

Geçici Madde- Madde ile kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay süreyle diğer kamu kurumlarından durumları uygun olan personelin Enstitüye naklen atanabilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 18- Yürürlük maddesidir.

Madde 19- Yürütme maddesidir.

TÜRK ARKEOLOJİSİ ENSTİTÜSÜ

KURULMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kuruluş ve Tanımlar

Amaç ve kuruluş

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı Türk Arkeoloji Enstitüsünün kurulması, yönetimi ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Arkeolojik varlıkların tespiti, ortaya çıkarılması ve bunların kültür hazinemize katılması; milli bir arkeoloji politikasının oluşturulması; kültürel mirasın korunması ve tanıtımının güçlendirilmesi; arkeolojik faaliyetlerin yürütülmesi için gerekli ortamın oluşturulması ve arkeolojik faaliyetlerin geliştirilmesi; ulusal ve uluslararası kazılar yapılması; milli bir arkeoloji eğitim modeli oluşturulması; yapılmış ve yapılan kazıların sonuçlarının takip edilerek bunların yayın haline dönüşmesinin sağlanması ve bu alandaki kurumsal yapının ve kapasitenin güçlendirilmesi amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ilişkili, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli Türk Arkeoloji Enstitüsü kurulmuştur.

(3) Enstitünün merkezi Ankara'dadır.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda adı geçen;

- a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
 - b) Enstitü: Türk Arkeoloji Enstitüsünü,
 - c) Yönetim Kurulu: Türk Arkeoloji Enstitüsü Yönetim Kurulunu,
 - ç) Başkanlık: Türk Arkeoloji Enstitüsü Başkanlığını,
 - d) Başkan: Türk Arkeoloji Enstitüsü Başkanı,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Enstitünün Görevleri ve Organları

Enstitünün görevleri

MADDE 3- (1) Türk Arkeoloji Enstitüsünün görevleri şunlardır:

a) Arkeolojik varlıkları tespit ederek medeniyetlerin yayılışı ve diğer kültürlerle etkileşimi sonucu gelişen mimari, sanat ve kültürel birikimlerinin bilimsel yöntemlerle değerlendirilmesi ve kaybolmaya yüz tutmuş değerlerin tekrar gün yüzüne çıkarılmasına katkıda bulunmak. Bu amaçla çalışmalar yürütmek; bu kapsamında ulusal ve uluslararası kazılar yapmak; bakanlıklar, üniversiteler, diğer kurum ve kuruluşların Enstitü ile iş birliği yapmasını sağlayacak programlar geliştirmek ve bu çalışmaları verimli kılacak ortamı oluşturmak,

b) Yurdumuzdaki korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının arkeolojik araştırma ve kazılarla açığa çıkarılmasını, korunmasını, değerlendirilmesini ve tanıtılmasını sağlamak, tahribini ve kaçırılmasını önleyici tedbirleri almak amacıyla çalışmalar yapmak, bu konuda Bakanlığa görüş bildirmek, öneri getirmek ve Bakanlık talimatıyla uygulamaların yapılmasını temin etmek,

c) Arkeoloji faaliyetleriyle ilgili politika geliştirilmesine katkıda bulunmak, bilimsel yayınlar yapmak ve bu amaçla iş birlikleri geliştirmek,

ç) Tüm arkeolojik faaliyetlerin tek merkezden sevk ve idaresini sağlayarak data bütünlüğü sağlamayı, çıktılarını koordine etmek,

d) Çeşitli kurumlarca planlanan ve yürütülen arkeolojik çalışmaların koordinasyonunu sağlamak, bunların izin, ruhsat ve takip gibi hususlarla ilgili Bakanlığa görüş bildirmek Arkeolojik kazıların yürütülmesini sağlamak,

e) Kazılardaki yerlileşme oranını yükseltmek, arkeoloji farkındalığını artırmak, dünya kültürel mirası yanında ülke coğrafyasını aşan bir anlayışla Türk tarih ve kültür mirasının ortaya çıkarılmasına katkı sağlamak,

f) Enstitünün görev alanına giren konularda yapılmış ve yapılan kazıların sonuçlarını yayın haline dönüştürülmesini sağlamak ve yayınları takip ederek Türkçe ve Türk lehçelerine çevirmek, Türkçe ve yabancı dillerde kitap ve periyodik yayınlarda bulunmak ve bu tür yayınları desteklemek,

g) Diğer ülkelere, üniversite ve kurumlarına, talep edildiği takdirde arkeoloji ve tarih konusunda danışmanlık yapmak, staj ve değişim programları yürütmek, Enstitünün görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer gibi bilimsel toplantılar düzenlemek,

ğ) Dokümantasyon, bilgi bankası, kütüphane ve arşiv gibi bilimsel destek hizmetleri sağlamak, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla bu konuda iş birliği yapmak,

h) Kamu kurum ve kuruluşlarını yönlendirmek, bu kuruluşlarla iş birliğinde bulunmak, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile iletişimi geliştirmek ve iş birliği yapmak;

ı) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Organ ve birimleri

MADDE 4- (1) Enstitü aşağıdaki organ ve birimlerden oluşur:

a) Yönetim Kurulu

b) Başkanlık

c) Kazı ve Yüzey Araştırmaları Koordinatörlüğü

ç) Yayın ve İletişim Koordinatörlüğü

d) Veri Hazırlama, Dokümantasyon ve İş birliği koordinatörlüğü

e) Destek Hizmetleri Koordinatörlüğü

(2) Ayrıca bu maddede sayılan merkez teşkilatı birimleri yanında sekizinci maddede belirtilen usule göre kurulacak taşra ve yurtdışı birimlerinden oluşur.

Yönetim Kurulu

MADDE 5- (1) Yönetim Kurulu Enstitünün en üst karar organıdır.

(2) Yönetim Kurulu; Kültür ve Turizm Bakanlığının göstereceği üç üye, Yükseköğretim Kurumlarının göstereceği iki üye, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından bir üye ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden bir üye olmak üzere toplam yedi üyeden oluşur ve Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

(3) Yönetim Kurulu üyeleri; en az dört yıllık eğitim veren yükseköğrenim kurumlarında arkeoloji eğitimi yapmış, kamu kurum ve kuruluşlarında ve/veya özel sektörde toplam en az on yıl deneyim sahibi ve Enstitünün amacına uygun birikimi olan ve mesleğinde temayüz etmiş kişiler arasından seçilir.

(4) Kurul Başkan ve Üyeleri 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabidir. Emeklilik açısından Yönetim Kurulu Başkanının; Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Başkanına, yönetim kurulu üyelerinin Düzenleyici ve Denetleyici Kurul üyelerine denk statüde olduğu kabul edilir.

(5) Kurul, ayda en az bir kez ve Başkanlığın önerisi ile gerekli görülen zamanlarda Ankara'da toplanır.

(6) Yönetim Kurulu kararları, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır. Yönetim Kurulunun çalışma usul ve esasları Enstitü tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

(7) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süreleri üç yıl olup, görev süresi dolan

üyeler bir dönem daha atanabilir. Yönetim Kurulu Başkanı, Yönetim Kurulu tarafından seçilir.

(8) Kurul başkan ve üyelerinden, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu veya özel mevzuatla düzenlenmiş personel rejimine tabi olanlar, görevleri sona erdikten sonra eski görevlerine veya başvurmaları halinde ilgili Bakan tarafından, mükteseplerine uygun bir kadroya atanır.

(9) Herhangi bir nedenle boşalan Enstitü Başkanlığı ve Yönetim Kurulu üyeliği için aynı usulle atama yapılır, bu durumda atanan üye önceki üyenin görev süresini tamamlar.

(10) Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Bu Kanun ile kendilerine verilen görevleri ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkûmiyet kararı kesinleşen, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca Devlet memuru olmak için aranan şartları kaybettikleri tespit edilen veya üç aydan fazla süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri süreleri dolmadan atandığı usulle görevden alınabilir.

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 6- (1) Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Enstitünün, amacına uygun faaliyette bulunmasını temin etmek,
- b) Belirlenecek hedef, ilke ve politikalar doğrultusunda, Enstitünün çalışma ilke ve programlarını öncelik alanlarına göre belirlemek ve bütçe taslağını onaylamak.
- c) Tarihi ve kültürel birikimlerin ortaya çıkarılarak bunların insanlığın istifadesine sunulması için gerekli program ve projeleri hayata geçirmek; fiziki, teknolojik ve insan gücü kapasitesini yeterli hale getirmek.
- ç) Enstitünün idari, mali ve teknik yönden düzenli, verimli ve etkin faaliyette bulunabilmesi için gerekli tedbirleri almak ve ilgili yönetmeliklerin yürürlüğe girmesini sağlamak.
- d) Enstitünün yıllık çalışma programını görüşüp karara bağlamak, çalışmalarını izlemek, değerlendirmek ve yılsonu faaliyet raporunu hazırlamak.
- e) Enstitünün ücretsiz ve ücret karşılığı vereceği hizmetleri belirlemek ve yapılacak araştırmaların bütçe ve programlarını başkanın teklifi üzerine onaylamak.
- f) Enstitünün ihtiyaçları için taşınır ve taşınmaz malların, teçhizat ve diğer ürünlerin

satın alınmasına karar vermek.

g) Enstitünün personel politikasını oluşturmak, personelin atanması ve diğer işlemleri hususunda karar almak.

ğ) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Başkanlık ve başkanın görev ve yetkileri

MADDE 7- (1) Başkanlık, Başkan ve dört grup koordinatörlüğünden oluşur ve yönetim kurulunun aldığı kararlar doğrultusunda Enstitünün yönetiminden sorumludur.

(2) Başkan, Enstitünün ita amiri olup, Bakanın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

(3) Enstitüde üç başkan yardımcısı görevlendirilebilir.

(4) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yönetim Kurulunun kararları doğrultusunda kurumu sevk ve idare etmek.

b) Enstitünün işlevlerinin yerine getirilebilmesi için gerekli taslak çalışma programını ve bütçeyi hazırlamak, Yönetim Kuruluna sunmak, onaylandıktan sonra uygulamak.

c) Enstitünün gelir gider kesin hesabını ve yıllık faaliyet raporunu Yönetim Kuruluna sunmak ve Enstitü bütçesinin uygulanmasını, harcamaların yapılmasını ve denetimini sağlamak.

ç) Enstitü personelinin atama ve diğer işlemleri için Yönetim Kuruluna teklifte bulunmak.

d) Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışmasını temin etmek, Yönetim Kurulu ile hizmet birimleri arasındaki organizasyonu ve koordinasyonu sağlamak.

e) Yönetim Kurulu toplantılarının gündemini, gününü ve saatini belirlemek ve toplantılara katılmak, raportörlüğünü yapmak, Yönetim Kurulu kararlarının gereğinin yerine getirilmesini sağlamak ve bu kararların uygulanmasını izlemek.

f) Enstitüyü resmi ve özel kuruluşlar nezdinde temsil etmek.

Hizmet Birimleri ve Yönetim

MADDE 8- (1) Enstitü;

a) Kazı ve Yüzey Araştırmaları Koordinatörlüğü

b) Yayın ve İletişim Koordinatörlüğü

c) Veri Hazırlama, Dokümantasyon ve İş birliği Koordinatörlüğü

ç) Destek Hizmetleri Koordinatörlüğü

hizmet birimlerinden oluşur.

(2) Enstitü, ihtiyaç duyulan yerlerde yurt içinde doğrudan merkeze bağlı birimler oluşturabilir, yurtdışında dış temsilcilik niteliği taşımayan birimler kurabilir. Kazı ve Yüzey Araştırmaları Koordinatörlüğünde başta Türk tarih ve kültürüne ilişkin olmak üzere konu veya yer merkezli çalışma komisyonları oluşturulabilir.

(3) Hizmet birimleri ile yurt içinde ve yurt dışında kurulacak birimlerin çalışma usul ve esasları ile komisyonların oluşumuna ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Kazı ve Yüzey Araştırmaları Koordinatörlüğü

MADDE 9- (1) Kazı ve Yüzey Araştırmaları Koordinatörlüğü, ülkemizde ve ülkemiz sınırlarını aşan coğrafyalarda tarihi ve kültürü açığa çıkarmak, araştırmak, geliştirmek ve korumak için yapılan ve yapılacak olan arkeolojik kazı ve yüzey araştırmaları planlar, koordine eder ve bunların sonucunda elde edilen bulgu ve eserleri inceler. Kazı ve yüzey araştırması yapılması ile kurulması gerekli kazı ve araştırma gruplarına, personel, finans, teçhizat ve benzerine ilişkin önerilerini Başkana sunar.

(2) Kazı ve Yüzey araştırma yürütücüsünü gruplarının üye sayısı, bu gruplarda çalışacakların nitelikleri ile çalışma usul ve esaslarını, araştırma yürütücüsünün de görüşü ile Başkana sunar, Başkanın teklifi üzerine Yönetim Kurulu tarafından kararlaştırılır.

Yayın ve İletişim Koordinatörlüğü

MADDE 10- (1) Yayın ve İletişim Koordinatörlüğü, arkeolojik çalışmaların, kültür varlıklarının ve bulgularının kronolojik bir envanterinin çıkartılması ve bu bilgilerin düzenli olarak ulusal ve uluslararası platformda paylaşılması amacına yönelik çalışmalar yapar. Türk tarihine, diline ve kültürüne ilişkin çalışmalar yapar. Bu bilgilerin merkezi bir yapı içinde toplanması, yayınlanması ve dünyaya açılmasıyla ilgili çalışmalar yapar. Enstitünün görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer gibi bilimsel toplantılar ile ilgili çalışmaları yürütür. Türkçe ve yabancı dillerde kitap ve periyodik yayınların yapılması ve bu tür yayınları desteklemesi hakkında çalışmalar yapar.

(2) Kültürel verilerin öncelikle, elektronik olarak korunmaya alınması, toplanması ve derlenmesi (Veri Toplama), basılı ve elektronik ortamda yayınlanması ve bu bilgilerin dünyaya açılması (Veri Yayınlama); sistemli biçimde ve yeni teknolojiler kullanılarak coğrafya düzeyinde belgelerin taranması, mevcut bilgilerin doğrulanması, yeni yerlerin belgelenmesi (Veri Doğrulama), gerek doğa, gerekse insan eliyle yoğun olarak süren tarihi eser tahribatının izlenmesi ve kamuoyunu uyaracak, farkındalık oluşturacak yöntemlerin oluşturulması (Veri Gözlemleme) ile ilgili çalışmalar yapar.

(3) Arkeoloji alanında dokümantasyon, bilgi bankaları, kütüphane ve arşiv gibi bilimsel destek hizmetlerinin verilmesi işlemlerini yürütür.

Veri Hazırlama, Dokümantasyon ve İş birliği Koordinatörlüğü

MADDE 11- (1) İş birliği Koordinatörlüğü, kültür emanetlerimiz konusunda araştırma yapmak isteyen kamu kurum ve kuruluşların, tarihçilerle, tarih ve arkeolojiye yakın bilim dallarındaki araştırmacılara; arkeoloji, tarih gibi alanlarda eğitim gören öğrencilerin Enstitü ile iş birliği yapmasını sağlayacak programlar geliştirir ve bu iş birliğini verimli kılacak ortamı yaratır. Bu kişi ve kuruluşlara, arkeoloji alanında bilimsel bir başvuru kaynağı olarak Enstitü ile iş birliği yapmasını sağlayacak programlar geliştirir ve bu iş birliğini verimli kılacak ortamı yaratır. Özel sektörün arkeoloji hakkındaki çalışmalara katılımını, özel sektörün yaptığı çalışmalara Enstitünün katılımını sağlayacak programlar yapar ve Başkana önerir. Yabancı ülke, üniversite ve kurumlarla iş birliklerini düzenler.

(2) Veri ve arşiv kayıtlarını tutar, bilgilerin depolanması ve bilgi işlem hizmetlerini yürütür.

Destek Hizmetleri Koordinatörlüğü

MADDE 12- (1) İnsan kaynakları, idari ve mali işler ile güvenlik ve teknik işlerle ilgili planlama ve çalışmaları yürütür. Enstitü varlık ve imkânları ile personelinin özlük ve idari işlemlerinin yapılmasını ve takibini yerine getirir, bu konularda Başkana önerilerde bulunur ve yıllık faaliyet raporunu hazırlar. Enstitünün araç, gereç ve diğer destek hizmetlerini temin eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Personelin Atanma Şartları ve Statüsü, Mali Hakları

Kadro, Personelin atanma şartları ve statüsü

MADDE 13- (1) Enstitü Yönetim Kurulu başkan ve üyeliğine atanacakların 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde sayılan şartları taşımaları gerekir. Başkan dışında atama ile gelen Yönetim Kurulu üyeliklerine aynı usulle daha önce memuriyette bulunmamış olanlardan atama veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'ncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (b) bentlerine göre sigortalı olmalarını gerektiren çalışmalarını devam ettirmek suretiyle görevlendirme yapılabilir ve yönetim kurulu üyeliğinde bulunmuş olmak bu kişilere görev süresinin sonunda memuriyete atanma hakkı vermez.

(2) Enstitü Başkanı ve enstitü personeli bu Kanun ile düzenlenen hususlar dışında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabidir. Enstitünün hizmet birimlerinde asli görev ve hizmetler, Arkeoloji Enstitüsü Uzmanları, Arkeoloji Enstitüsü Uzman Yardımcıları ve diğer personel eliyle yürütülür.

(3) Enstitü personeli Başkanın onayı olmaksızın başka kamu kurum ve kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilemez.

(4) Enstitüde istihdam edilecek olan Arkeoloji Enstitüsü Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlilik sınavları ile Arkeoloji Enstitüsü Uzmanlığına atanmalarına ilişkin yabancı dil yeterliliği de dâhil olmak üzere aranacak şartlar Enstitü tarafından yönetmelikle belirlenir.

(5) Enstitü personelinin çalışma usul ve esasları ile uyacakları mesleki ve etik ilkeler ile istihdam edilecek personelin nitelikleri Enstitü tarafından yönetmelikle belirlenir.

(6) Bu Kanunla verilen görevlerin yürütülmesi için, 657 sayılı Kanun ile Enstitünün görev alanı ile ilgili özel bilgi ve ihtisas gerektiren konularda yerli ve yabancı uzmanlar sözleşmeli personel olarak çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılabilecek toplam sözleşmeli personel sayısı, enstitü toplam kadro sayısının yüzde yirmisini geçemez.

(7) Enstitüde istihdam edilecek personele ilişkin kadrolar, Cumhurbaşkanlığınca ihdas edilir.

Mali haklar

MADDE 14- (1) Enstitü başkanı ve enstitü personeline; 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Enstitü başkanı ve enstitü personeli emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir.

(2) Enstitüde istihdam edilen yerli ve yabancı sözleşmeli personel 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'ncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Sözleşmeli personele ödenecek ücretin net tutarı, birinci dereceli Arkeoloji Enstitüsü Uzmanına ödenen aylık net tutarın yıllık ortalamasının on iki katını aşmamak üzere Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Bu şekilde çalıştırılabilecek toplam sözleşmeli personel sayısı, enstitü toplam kadro sayısının yüzde yirmisini geçemez.

(3) Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri, Enstitü Başkanı, sürekli ve süreli personeli ile vekâlet ve istisna akdi ile hizmet verenlerin görevlerinin ifası sırasında yaptıkları masrafların hangilerinin Enstitü bütçesinden karşılanabileceğine dair usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gelirler ve Bütçe

Gelirler ve bütçe

MADDE 15- (1) Enstitünün gelirleri şunlardır:

- a) Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulacak ödenek
- b) Enstitüye yapılacak yardımlar, bağışlar ve vasiyetler
- c) Enstitünün ücret karşılığı verdiği hizmet gelirleri ile yapacağı Ar-Ge projeleri karşılığı alınan ücretlerin %50'si
- ç) Yayın, CD, VCD ve benzeri elektronik ortamda satışa sunulan ürün gelirleri,
- d) Fikri haklar ve benzeri elde edilen diğer gelirler,

(2) Enstitü gelirleri, Yönetim Kurulunun uygun gördüğü bankalarda açılacak hesaplarda tutulur. Hesap yılı sonuna kadar harcanmayan paralar Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirildikten sonra enstitünün ertesi yıl gelir hesabına aktarılır. Enstitünün giderleri Yönetim Kurulunca onaylanan bütçeden karşılanır.

(3) Türk Arkeoloji Enstitüsünün bütçesi her yıl kurumca hazırlanarak, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yönetmelikler

MADDE 16- (1) Enstitünün yönetimiyle çalışma usul ve esasları hizmet birimlerinin görevlerinin belirlenmesi Enstitünün önerisi üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığınca çıkarılacak ve bu kanunun yayımından itibaren 6 ay içinde yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Bilgi isteme ve gizliliğe uyma

MADDE 17- (1) Enstitü araştırma ve geliştirme konusunda yapacağı çalışmalar nedeniyle, gerekli gördüğü her türlü bilgiyi kamu kurum ve kuruluşlarından istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen kamu kurum ve kuruluşları en kısa sürede bu

bilgileri vermekle yükümlüdür. Enstitü Yönetim Kurulu üyeleri ve her türlü personeli gizlilik taşıyan bilgileri açıklayamaz, kendilerinin ve başkalarının menfaatine kullanamaz.

Geçici Madde- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay süreyle Enstitü yönetim kurulunca, Enstitüde çalışma şartlarını taşıyan ve üniversiteler, mahalli idareler, bakanlıklar, bağlı ilgili ve ilişkili kuruluşları ile diğer kamu kurumlarında görevli personeli durumuna uygun kadro veya pozisyonlara naklen atama yapabilir. Bu şekilde atanacak personelin sayısı ihdas edilen toplam kadroların yüzde 10'unundan fazla olamaz. Uygulamaya ilişkin hususlar ile atama şartları Enstitü Yönetim Kurulunca düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 18- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.